

Las cosas más agradables de la vida son los pensamientos agradables, y el gran arte de la vida es tener la mayor cantidad posible de ellos.

MONTAIGNE

FRANQUEO PAGADO Concesión N° 2176 TARIFA REDUCIDA Concesión N° 5276

CORREO CENTRAL SUC. 14

BUENOS AIRES, AÑO IX N° 226 JUEVES, 3 DE MARZO DE 1983

Fiel expresión del pensar demócrata liberal de las colectividades armenias de Sudamérica Primer periódico armenia de Sudamérica impreso en sistema offset.

ՍՈՒՐԲ ՄԻՒՌՈՆԻ ՕՐՀՆՈՒԹԻՒՆ ՄԱՅՐ ԱԹՈՒ ՍՈՒՐԲ ԷԶՄԻԱԾԻՆԻ ՄԷԶ

Մեր ընթերցողներուն ուրախութեամբ կը տեղեկացնենք, թէ այս տարի, Կիրակի Սեպտեմբեր 25-ին, Մայր Աթոռ Սուրբ Էջմիածին մէջ Տիրոջ ողորմութեամբ պիտի օրհնուի Ս. Միտոն եւ նոյն առթիւ, պիտի տօնակատարուին Ն.Ս.Օ.Տ.Տ. Վազգէն Ա. Ամենայն Հայոց Հայրապետի գահակալութեան 28-րդ տարեդարձը, քահանայական Զեռնադրութեան 40 տարիները եւ ծննդեան 75 ամեակը:

Այս սրբազան արարողութիւններուն եւ հանդիսութիւններուն մասնակցելու համար Վեհափառ Տէրը հրաւեր ուղարկած է Արժանթինահայոց Առաջնորդական Տեղապահ Հոգ. Տ. Գրիգորիս Վրդ. Բունիաթեանին, Պրագիլահայոց ժամանակատար Առաջնորդական Տեղապահ Հոգ. Տ. Տաթև Ծայրագոյն Վրդ. Ղարիպեանին եւ Հայաստանեայց եկեղեցոյ բարձրաստիճան հոգեւորականներուն:

ETCHMIADZIN: BENDICION DE LOS SANTOS OLEOS

El domingo 25 de setiembre de 1983, tendrá lugar la tradicional ceremonia de la Bendición de los Santos Oleos en la Santa Sede de Etchmiadzin que será realizado por el Supremo Patriarca y Catolicós de Todos los Armenios S.S. Vazkén I. Este acto que tiene lugar cada siete años, es motivo de grandes peregrinaciones de fieles de todas partes del mundo, y que éste año se verá realizado aun más con los festejos de los 75 años del nacimiento del Catolicós, y los cuarenta años de su ordenación sacerdotal.

El Catolicós cursó ya las invitaciones a todos los altos prelados de nuestra Iglesia, para asistir a tan importante evento, entre los cuales están los Archimandritas Datev Garibian y Krikoris Puniatian de San Pablo y Buenos Aires respectivamente.

S.S. Vazkén I, Catolicós de todos los Armenios.

ՄԵԿՆՈՒՄ ԷԶՄԻԱԾԻՆ

Երկուշաբթի, 28 Փետրուար 1983-ին, Լիմայի ճամբով Երեւան մեկնեցաւ Արժանթինահայոց Առաջնորդական տեղապահ՝ Հոգ. Տ. Գրիգորիս Վրդ. Բունիաթեանը: Եկեղեցոյ վարչութեան կողմէ, ճամբորդութեան պատճառը բացատրող որեւէ հաղորդագրութիւն չենք ստացած ցարդ: Ըստ երեսոյթին, Հայր Սուրբը կը մեկնի Ս. Էջմիածին, Ն.Ս.Օ.Տ.Տ. Վազգէն Ա. Ամենայն Հայոց Հայրապետին հետ խորհրդակցելու Արժանթինահայոց ապագայ Առաջնորդական խնդիրներու շուրջ:

LIBANO:

Eterno descanso a JOREN I, Catolicós de la Gran Casa de Cilicia

El miércoles 9 de febrero a las 13 horas local, falleció en la Sede de la Gran Casa de Cilicia sita en Antelias, suburbio de la capital Libanesa, el Catolicós Joren I como consecuencia de un ataque cardíaco.

Las exequias tuvieron lugar el día 15 de febrero a las 11 horas, bajo la presidencia del Catolicós Coadjutor Karekín II, y sus restos fueron sepultados en la Catedral. Representó al Catolicós de Todos los Armenios S.S. Vazkén I y al Patriarca de Jerusalén, S.E. Monseñor Guregh Kapikian.

ՄԱՀ ԽՈՐԷՆ Ա. ԿԱԹՈՂԻԿՈՍ ՄԵԾԻ ՏԱՆՆ ԿԻԼԻԿԻՈՅ

Կիլիկիոյ Կաթողիկոսութեան դիւանի պաշտօնական մահագրէն ցաւով իմացանք թէ Փետրուար 9-ին, Ամբիլիասի մէջ սրտի տագնապի պատճառով մահացած է Խորէն Ա. Կաթողիկոս Մեծի Տանն Կիլիկիոյ:

Վերջին օժուրը եւ բազմամ արարողութիւնը կատարուած է Փետրուարի 15-ին, Ամբիլիասի մէջ:

Ն.Ս.Օ.Տ.Տ. Վազգէն Ա. Ամենայն Հայոց Վեհափառի եւ Երուսաղէմի Պատրիարք Ամենապատիւ Տ. Նդիշէ Արք. Տէրտրեանի որպէս ներկայացուցիչ, արարողութիւններուն մասնակցած է Գերշ. Կիրէղ Արք. Գաբրիելեանը:

Խորէն Ա.-ի կենսագրութիւնը կարգալ էջ 5-ի վրայ:

JOREN I, VIDA Y OBRA

Joren I.

Joren I Paroian, de nombre de pila Mesrob, nació en 1914 en Nicosia, Chipre. Luego de realizar sus estudios en el Colegio Melikian, ingresa en 1931 en el Seminario de Antelias donde finaliza sus estudios en 1936.

En 1937 se consagra "Apeghá" (abate), y en 1938 "Vartabed" (Doctor en Teología) y hasta 1940 se ocupa de la Secretaría del Catolicosado de Cilicia. Luego de un año de ocupar la función de Vice-rector del Seminario, en 1942 es electo sub-primado de la zona de Yeziré, Siria. En 1946 es consagrado Obispo y en 1951 es electo Primado de la Iglesia Armenia del Líbano. En 1955 recibe del Presidente Chamoun la Orden del cedro Libanés y el 23 de octubre de 1955 es electo Lugarteniente del Catolicosado de la Gran Casa de Cilicia.

En 1956, época en que comenzó la politización del Catolicosado, el Obispo Joren colaboró activamente para que el 20 de febrero se realizara la ilegítima elección del Catolicós Zareh I, y en el mes de octubre se realizara la abortiva Unción del mismo con un obispo perteneciente a

(continúa pag. 4)

2 SARDARABAD

LOS ANGELES: GEORGE DEOKMEDJIAN, VISITO LA PRELATURA ARMENIA DEL OESTE DE LOS EE.UU.

En la sede del Arzobispado Armenio para el Oeste de los Estados Unidos, tuvo lugar una recepción al gobernador del Estado de

California, George Deokmedjian. Tuvo lugar el 4 de febrero ppdo., contando con la presencia del Arzobispo Vatché Hovsepián, el bene-

De izq. a der.: Benefactor Arshag Dicranian, George Deokmedjian, Jhan Kazanzian, Reverendo Padre y George Mandossian.

Dr. Robert Pilibossian.

factor Arshag Dicranian, el Presidente del Partido Ramgavar Ingeniero George Mandossian, el Presidente de la Corte Suprema del Estado de California Dr. Robert Pilibossian, el escritor Seró Jantzian de Armenia, y el Arzobispo Torkom Manoukian, primado de la Iglesia Apostólica Armenia para el Este de los EE.UU. y Canadá. Deokmedjian agradeció el apoyo brindado para su elección.

OCHO JOVENES INGRESAN A LA O.D.L.A.

El domingo 6 de febrero, en la filial Glendale-Pasadena de la Organización Demó-

crata Liberal Armenia, tuvo lugar la ceremonia de juramento de ocho jóvenes que

dieron su promesa de servir a la armenidad a través del partido Ramgavar Azadagán. Aquí como en muchas otras partes del mundo, la ODLA viene preparando una sana juventud que brinde todo aquello que necesita la armenidad, para realizarse como pueblo y nación.

ARMENIA HOY:

PRESERVACION DE MONUMENTOS HISTORICOS

Vagharshabad, actual nombre del centro histórico del pueblo de Etchmiadzín, ha sido declarado reserva histórica y cultural y museo.

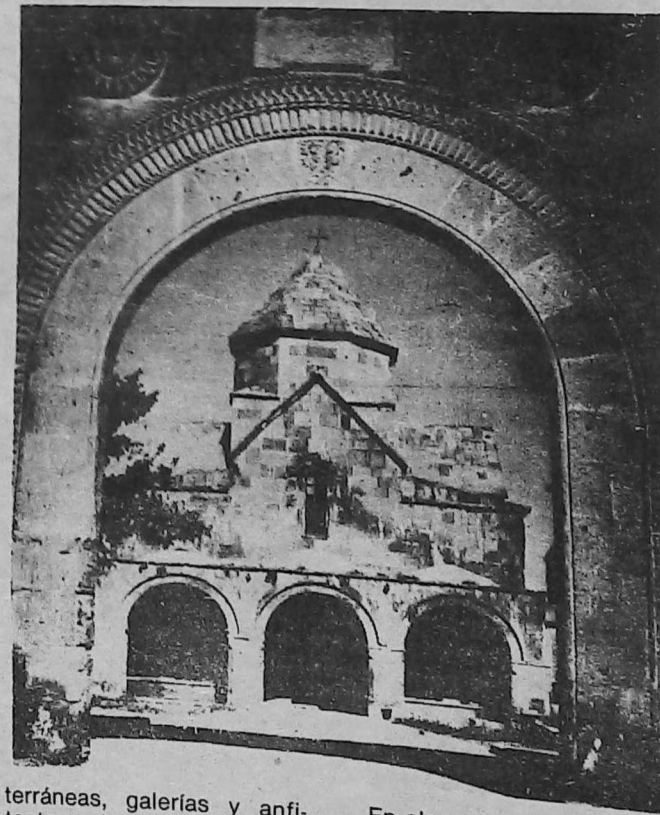
De acuerdo con un plan, que será llevado a cabo en 1985, la zona más antigua del pueblo, equivalente a 240 hectáreas, será colocada bajo protección estatal y se modificará su apariencia en la medida de lo posible.

El proyecto abarca la catedral de San Etchmiadzín, las iglesias de Santa Gaiáné y Santa Hrepsimé, con sus numerosas construcciones, que dan una característica y fisonomía especial a la zona.

La gran cantidad de nuevas construcciones realizadas allí había afectado la originalidad de la zona.

Por lo tanto, según los nuevos planes, dados por la Comisión de Preservación de Monumentos Históricos, las futuras construcciones deberán tener en cuenta la herencia histórica y arquitectónica del lugar.

Hay numerosos proyectos para la protección de las construcciones y elementos arquitectónicos de la zona. En el centro de la región, serán erigidas construcciones, varias de ellas sub-

terráneas, galerías y anfiteatros, donde se representarán dramas históricos.

Además sobre la base de documentos antiguos se reconstruirán numerosas calles y casas que fueron destruidas con el tiempo.

En algunas de las nuevas construcciones se exhibirán elementos y utensilios característicos de la zona, pertenecientes al siglo XIX.

La zona de Zvartnotz también está incluida dentro del proyecto.

HISTORIA DE LA CUESTION ARMENIA (XXV)

Los voluntarios armenios

Por el Prof. Kersam Aharon
Traducido por Sarkis Kahvelian

Es aún necesario que nos refiramos brevemente al heroísmo de los voluntarios y de los legionarios armenios quienes demostraron en los hechos que nuestro pueblo aún en las más difíciles condiciones, es capaz de registrar nuevas y epopéyicas páginas en nuestra historia. No está de más recordar que, en el transcurso de la Primera Guerra Mundial, el combatiente armenio tanto en las filas del ejército ruso como en los destacamentos de voluntarios o en las legiones demostró ser más estóico y valeroso que el renombrado soldado turco: el "mehmedchig". La realidad histórica es que el "valeroso" soldado turco se destacó más por sus deserciones que por sus proezas; tanto es así que, de 800.000 soldados en 1915, sólo quedaban 200.000 en marzo de 1918. De acuerdo con datos oficiales, en el verano de 1917, en el ejército turco había tantos desertores como soldados. Parecería que la "división centella" hubiera convertido en la "división ¡vámonos!", mientras que los soldados armenios se destacaron en todos los frentes por su arrojo y valentía. Pulverizóse el concepto que se tenía del soldado turco en lo que respecta a su "invencibilidad" y disciplina, en el transcurso de toda la Primera Guerra Mundial, mientras los hijos de los antiguos "plebeyos" armenios eran laureados por su heroísmo puesto de manifiesto.

Puede discutirse -y es discutible- la creación de los grupos de voluntarios armenios, lo que sí no puede ponerse en duda es la valentía y el arrojo con que combatieron. El "buró nacional" de los armenios orientales creó y dirigió siete destacamentos con aproximadamente 2.500 combatientes y, en la primavera de 1915 llegó a contar a sus filas con casi 5.000 voluntarios. Digamos también que cientos de armenios en América, encabezados por Jim Changalian y otros, se unieron rápidamente a estos grupos para combatir contra el secular enemigo.

En 1916, dichos grupos fueron reorganizados y, bajo el nombre de "Regimiento Armenio de Fusilería" pasaron a engrosar las filas del ejército regular ruso, en las que servían 250.000 armenios orientales.

Como vimos, los grupos de voluntarios aplastaron a las tropas de Jalil pashá en las cercanías de Diliman y entraron triunfalmente en Van. Luego de ello, organizaron victoriosas expediciones hacia Tadvan, Bitlis y Mush para salvar a los esqueléticos sobrevivientes armenios castigados a un gran número de criminales turcos responsables de asesinatos masivos. Los grupos de voluntarios también se destacaron en los frentes de Sarigamish, Erzerum y Ierzingá donde trataron de mantener a la fiera otomana y erigirse, de ese modo, en protectores de sus connacionales. En el año 1918, estos regimientos de voluntarios pasaron a formar el núcleo del "ejército armenio". Más tarde, formaron parte del ejército del gran Antranik y, en el verano del mismo año, participaron Zanguezur de elementos peligrosos, marcharon luego sobre Garabagh. Por otro lado, los hombres que combatían en filas de los ejércitos aliados, legionarios armenios, se hicieron merecedores de gloria inmortal. A iniciativa de la comisión nacional encabezada por Boghos Nubar, y a ruego de los valerosos combatientes de Djebel-Musa radicados en Port Said, el seno de la "Legión Oriental" de los aliados occidentales, se formó un regimiento armenio. Los centenares de libérrimos combatientes de Djebel-Musa fueron que, en 1916, formaron en núcleo de este regimiento armenio muy pronto se unieron varios cientos de soldados armenios del ejército turco y los voluntarios de Armenia que fueron llegando a mediados de 1917. Estos valientes, inspirados por sano patriotismo, abandonando su vida tranquila y segura, cruzaron el océano y trajeron colaboración para vengar la muertes de sus hermanos

(cont. pág.)

EE.UU.:

Seró Janzatian arribó a Los Angeles

En nombre de la O.D.L.A. habló el Ingeniero Vatche Semerdjian, de la Federación Revolucionaria Armenia el Sr. Vahig Gurdjian, y del Partido Henchakian el Doctor Harutiun Sagherian. También dieron su palabra el Sr. Parsegh Kartalian por la Unión General Armenia de Beneficencia y el Sr. Levón Kasparian por la Asociación Cultural Hamazkain.

Finalmente agradeció la demostración Seró Janzatian quien habló de la inextinguible Causa Armenia y al respecto dijo: "hubo una época en que ciertos estratos de la Diáspora estuvieron creídos que la Armenia Soviética no se ocupaba de la Causa Armenia... He aquí que en 1968 se erige el Monumento de los Martires del Genocidio de 1915 expresando así el derecho del pueblo armenio y la protesta contra Turquía por los actos cometidos, pues cada monumento arquitectónico tiene su finalidad y su mensaje."

Seró Janzatian

El poeta e historiador, genuino vocero del sentir nacional del pueblo armenio Seró Janzatian visita Los Angeles procedente de la Madre Patria.

Su llegada provocó gran entusiasmo en todos los sectores armenios, y su agenda venía ya atestada de encuentros, conferencias de prensa, charlas y saludos.

El 29 de enero tuvo lugar una recepción popular en los Salones del Semanario "Nor Or" de la O.D.L.A. Habló para dar la bienvenida el Presidente de la Asociación Cultural Tekeyan de Los Angeles y director del semanario en idioma inglés "The Armenian Observer", Sr. Osheen Keshishian.

Luego enumeró una serie de libros editados en diferentes idiomas como ser obras de John Guiragosian, de Meguerditch Nersisian y otros sobre el Genocidio y las acciones del gobierno de los Jóvenes Turcos.

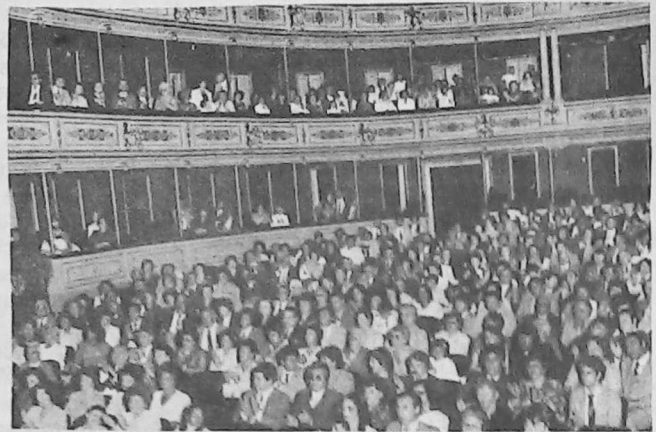
"Desde hace diez años, concluyó, vemos con alegría el clima de unidad que reina en las colectividades. Es deseo de Armenia que ustedes florezcan aun más y estén siempre con la Madre Patria".

ՄՈՆԹԻՎԻՏԻՕ

ԱՐՓԻՆԷ ՀԱՄՈՅԹԸ

Դերոնները ամսուան առաջին օրը, տեղի ունեցաւ «ԱՐՓԻՆԷ» համայնքը, Մոնթեվիտոյի Սօլիս թատերասրահին մէջ, սոնահանդէսի մը վերածելով սոյն երեկոյն:

Ի՞նչ էր ԱՐՓԻՆԷ համայնքը... լոյս, երգ, նուագ, շարժում, աւանդութիւն, բեմական շնորհք... որոնք պարուսոյց եւ պարունի Տիկ. Ռօսիդա Չազրեան Քեօսէեան եւ երգչուհի ու խմբավար Մակիլտ Դեառունի մեծ ջանքերով պատրաստուած էին ու կ'իրագործուէին Նուպարեան - Ալեք Մանուկեան զոյգ վարժարաններու սան-սանունիներու կողմէ: (Աւելի քան 150 երկստ պատանիներ) ժամը 21.30 ին հոծ բազմութեան ներկայութեան, (մօտ 1.000 հոգի) դանդաղորէն բացուեցաւ շքեղ վարագոյրը ու վերը, բեմի կեդրոնը պարզուեցաւ ծանօթի մը լուսապատկերը. Սա, Ռոբուկոսհայրութեան ամենասիրելի ու ամենապաշտելի Բարերար Միսաք հայրիկ Գոյումենեանի նկարն էր. թե՛ ան մարմնապէս բաժնուած էր մեզմէ, սակայն ոչ հոգեպէս, ան, կարծես իր ժպտաղէմ երեսով կ'ուզէր ըսել «ես ձեզ հետ եմ

«ԱՐՓԻՆԷ» Համայնքի ներկայաներէն

յախտեան, օն որդիներս, ցոյց տուէք ձեր կարողութիւնը ու հալկական վեհանձն հոգին...»:

Հարաւ Ամերիկայի մէջ մշակութային առաջին հանդէսն էր որը այսքան ճոխ, բարդ, բազմաձախ էր: Երգչախումբի, նուագախումբի եւ պարախումբի միասնական ուժերով կազմուած այս եղանակը, կը պարզէր վեհանձն հոգի եւ յարատեւ աշխատանք: Հ.Բ.Մ.ի քաջերը կատարուեցաւ բացումը եւ յաջորդաբար իրարու ետեւէ զոյնզոյն ու հիանալի հալկական տարազներով պարախումբը ներս մտնելով, ողջունեց ներկաները, իրարմէ գեղեցիկ այս պարերը ապշած թողեցին հանդիսականները: Համաչափութիւն... մէկ խօսքով կատարելագործութիւն մըն էր սա:

Թէ՛ս անոնցմէ քիչեր մարդ լեզուի տիրապետած էին, սակայն, բոլորն ալ աւելի հայտնաբերուած տոգորուած, յուզուած էին երբ հանդիսութիւնը վերջ գտաւ ներկաներու ոտնկալս բուն ծափահարութեան ներքե:

Թ.Ղ.Թ.Ա.Կ.Ի.Ց

Պարախումբի յաջող ելույթներէն մին

ENVIE A SUS HIJOS A ESCUELAS ARMENIAS

En el ámbito de nuestra colectividad existen muchas escuelas, cercanas a su hogar. Envíe a sus hijos a alguna de ellas. Son:

- Instituto "Marie Manoogian" de UGAB (primaria y secundaria); Acevedo 1322 Cap. Tel: 773-2820.
- Instituto Educativo "San Gregorio el Iluminador" (primaria y secundaria); Acevedo 1353 Cap. Tel.: 772-8174
- Escuela Incorporada "Isaac Bakchellian" (Primaria); Corrales 2527 Cap. Tel.: 923-7245.

- Colegio Mekhitarista (primaria y secundaria); Virrey del Pino 3511 Cap. Tel.: 783-3690.
- Escuela "Arzruni" (Primaria); José Martí 1562 Cap. Tel.: 612-1733.
- Escuela Armenia de Vicente López (primaria), Arenales 1631 Florida. Bs.As. Tel: 795-0772.
- Fundación Educacional "Jrimian" (primaria y secundaria) Jean Jaurés 3111 Valentín Alsina, Bs.As. Tel.: 208-2681.

UNION GENERAL ARMENIA DE BENEFICENCIA
INSTITUTO PRIVADO MARIE MANOOGIAN

AÑO LECTIVO 1983 ABIERTA LA INSCRIPCION

Jardín de Infantes: 3,4 y 5 años

Primario: Ciclo completo

Secundario Nacional

BACHILLERATO MERCANTIL

INTEGRE A SUS HIJOS A LA COMUNIDAD ARMENIA DESDE PARECORDZAGAN

Informes e inscripciones. Lunes a Viernes 8:30 a 12:30 HS.

Acevedo 1322

Tel. 773-2820 / 772-2617

RIGAR'S
Comisaría exclusiva

UGAB

Comisión de Damas GIMNASIA JAZZ

A PARTIR DEL MES DE ABRIL DE 1983

TODOS LOS LUNES Y MIERCOLES

Prof. María Cristina de Ketén

JOREN I, VIDA Y OBRA

(Viene de pág. 1)

la Iglesia Siriana Ortodoxa (Asiria). Pues 26 Obispos de la Iglesia Apostólica Armenia se hablan negado a participar de dicho acto, que de acuerdo a los cánones debería contar como mínimo con tres obispos, por lo tanto él, el Obispo Ghevont y un Obispo Siriano ungen el nuevo Catolicós.

Meses más tarde, el Obispo Jorén tuvo a su cargo la triste misión de dividir la Iglesia Apostólica Armenia, destruyendo la unidad guardada celosamente por años. En 1957 visitó los Estados Unidos, y fundó en diferentes ciudades Iglesias-comité enlazándolos aquellos con Antelias, en flagrante atentado a los cánones y tradiciones de la Iglesia Armenia, que concedía a la Sede de Cilicia, las feligresías que vivían en El Líbano, Siria y Chipre. Esta situación aún continúa, y sus consecuencias son la división del pueblo armenio. A su regreso al Líbano declaró:

"La Sede de Antelias, con el tiempo debe transformarse en el Catolicosado de la Diáspora Armenia... debe subsistir, para que la Sede de Etchmiadzín viva". De esta forma abría las puertas a la feligresía que vivía en otros países bajo la jurisdicción del Catolicós de Etchmiadzín para que se uniera a la Sede de Cilicia. Luego visitó también las sedes de Grecia e Irán, anexándolas también a Antelias. Hasta visitó Venezuela, pero no puso pie en los otros países de Sudamérica, pues aún en ese momento no estaba preparado el campo para cumplir con su "patriótica" misión. Pruebas similares realizó en las Sedes de Irak y en el Patriarcado Armenio de Jerusalén, pero con resultados negativos.

A partir de 1960 comenzó a denominar al Catolicosado de Etchmiadzín y de Antelias, como "igual entre pares". Y en 1961 en Chipre declaró "que el Catolicós de Cilicia es el Catolicós de Todos los Armenios", pues guarda celoso la diestra de "San Gregorio el Iluminador". Esa reliquia fue enviada por el Obispo Ieghishé Derderian a Antelias para asegurar el apoyo de la Federación Revolucionaria Armenia (Tashnagsutiun) a su candidatura para ser elegido como Patriarca Armenio de Jerusalén. Pero algunos años más tarde, el mismo Patriarca Derderian dispuso el traslado de las mismas a Etchmiadzín, donde se encuentran actualmente.

En 1963, luego del repentino fallecimiento de Zareh I, es electo nuevamente lugarteniente del Catolicós, siete

días después se lo elige como Catolicós y luego de una semana se lo unge.

Desde 1960, el Catolicós Vazkén I en repetidas oportunidades tiende la mano a los distintos titulares de la Sede de Antelias, a los efectos de la unión de la Iglesia Apostólica Armenia, siendo siempre denegado su pedido. En 1963 se produce la oportunidad de encontrarse los dos Catolicos en Jerusalén donde se produce el "abrazo fraternal", dando nuevas esperanzas de unión a los armenios del mundo. Pero, tras su regreso a Antelias, las cosas continuaron como antes y continuó su tarea pernicioso. En 1967 en ocasión de realizarse en Addis Abeba un congreso del Concilio Universal de Iglesias se presentó en el mismo, como el Jefe de la Iglesia Armenia, sacando así al plano internacional un problema de índole nacional armenia, aun sabiendo que a dicha reunión asistiría el Catolicós de Todos los Armenios.

A partir de 1968, el corazón de Joren I comenzó a mostrar signos de debilidad. Debido a lo cual comenzó una serie de estudios y tratamientos para su curación. En el futuro iba a expresar su deseo de ver en vida al continuador de su "renovada" Sede de Cilicia. Y accediendo a su voluntad, el 22 de Mayo de 1977 se elige como Catolicós Coadjutor a S.E. Monseñor Karekin Sarkisian.

Durante el período del Catolicosado de Joren I, con la contribución de la colonia armenia del Líbano se construye el Monumento a los Mártires de Abril en Bikfaia, se traen restos oseos de las víctimas del primer Genocidio de este siglo de Der El-Zor, construyendo una Capilla en la entrada de la Sede del Catolicosado. La comunidad armenia, continúa con su acción religiosa, cultural y social, construyéndose en ese período numerosas Iglesias, Colegios y clubes, gracias al espíritu generoso y benévolo del pueblo armenio.

En toda su vida Joren I dedicó su acción a una política negativa para la unidad de la Iglesia y de la Nación Armenia, como así a los altos intereses de la Madre Patria, convirtiendo a la Sede Catolicosal de Cilicia en un centro político.

El Patriarca de Constantinopla Karekin Jachadurian lo denominó la "vela negra" de la Iglesia Armenia. Y posiblemente su nombre entre en la historia armenia, como el catolicós "divisor".

Agradecimiento por la carta enviada por el fallecimiento de Vahram Mavian

Asoc. Cult. Tekeyan Buenos Aires,
Estimados Sres;
Acuso recibo de su carta con fecha 31 de enero, agradezco sinceramente por sus palabras y sentimientos por el fallecimiento de nuestro querido colega y colaborador, el extinto Sr. Vahram Mavian.

Su desaparición se sentirá en el Departamento de Asuntos Armenios de nuestra Fundación y también en aquellos miembros de la colectividad armenia de la Diáspora que lo conocieron.

Atentamente
Roberto Gulbenkian
Administrador, Fundación Calouste Gulbenkian

Su café molido al gusto oriental

"Gran Visir"

Boedo 510 Tel. 97-4763

CERRAJERIA Y PLOMERIA "ROMERO"

Reparación y venta de toda clase de cerraduras y plomería en general

Larrea 722 Tel: 47-1924

AUDICION RADIAL "LA VOZ DE TEKEYAN"

CX46 RADIO AMERICA DE MONTEVIDEO

Domingos de 10.15 a 11 hs.

DETROIT: "SIN LA PARTICIPACION DE LA COLECTIVIDAD ARMENIA EL COMISIONADO PARA EL HOLOCAUSTO NO ESTARIA COMPLETO"

Afirmó el ex-presidente estadounidense Jimmy Carter

De izq. a der.: Sra. de Carter, Sr. Alex Manoogian, Sra. Marie Manoogian, Sra. J. Manoogian, Sr. R. Norsigian, Sr. Set Momdjan, Sr. Edward Azad, Sra. Momdjan.

Carter dirige su mensaje al alumnado del colegio Alex Manoogian

"Durante mi presidencia, había grupos que se oponían a la inclusión de los armenios en el Comisionado para el Holocausto; pero yo sentía que, sin la participación de la colectividad armenia, dicha comisión no estaría completa" —expresó el ex-presidente Jimmy Carter— ante un entusiasta y numeroso público de la colectividad armenia que se había reunido en la iglesia "San Juan" de Detroit.

"No sólo el genocidio armenio fue dado a conocimiento público sino que también fue reconocido oficialmente" —concluyó Carter— durante la recepción que se ofreció en su honor, luego de la visita que realizó al colegio "Alex Manoogian" de UGAB, a la Iglesia y a su respectivo museo.

Jimmy Carter y su esposa se encontraban en dicho estado para promover la construcción de una biblioteca presidencial que contendrá numerosos documentos.

El ex-presidente y su comitiva visitaron a varios industriales de ese medio; entre ellos, al Sr. Alex Manoogian.

Posteriormente y acompañados por el presidente vitalicio del Consejo Central de UGAB, Sr. Alex Manoogian, visitaron la Iglesia Armenia "San Juan" y el colegio "Alex Manoogian" donde los estudiantes los recibieron con canciones folklóricas armenias y norteamericanas. En el transcurso de la visita, el ex-primer mandatario dirigió unas palabras a los alumnos. En su alocu-

ción, Carter recordó la trágica y sacrificada vida del pueblo armenio y los instó a mirar fervientemente el presente, mirando siempre hacia el futuro. "Es un orgullo para esta escuela lleve el nombre de un gran americano: Alex Manoogian" —dijo al finalizar—.

Continuando con su visita al colegio, el ex-presidente y su comitiva recorrieron la Iglesia "San Juan" donde fueron recibidos por el Sr. Paren Avedikian, el Sr. Mardigian y otros representantes de la comisión cuyo cargo se encuentra a cargo de mantenimiento de la iglesia y su museo.

Allí, hizo uso de la palabra el R.P. Avedikian para referirse a la presidencia de Carter y a su influencia en la causa armenia.

Uno de los miembros de la delegación, el Sr. Set Momdjan se refirió de manera muy sucinta a la experiencia de un grupo de armenios que visitó la Casa Blanca durante la gestión de Carter. Posteriormente invitó al Sr. Alex Manoogian a dirigirlas unas palabras a los presentes.

El gran filántropo armenio además de agradecer al presidente estadounidense presentó dos réplicas del monumento al Padre Gomidás, que se encuentran en Detroit, en memoria de los caídos en 1915. El Sr. Manoogian ofreció una de las réplicas al ex-presidente para la Biblioteca Presidencial y la segunda, personalmente, testimonio de gratitud de la comunidad armenia estadounidense.

RIGAR'S
Comisaría cultural

JOREN I, VIDA Y OBRA

(Viene de pág. 1)

la Iglesia Siriana Ortodoxa (Asiria). Pues 26 Obispos de la Iglesia Apostólica Armenia se hablan negado a participar de dicho acto, que de acuerdo a los cánones debería contar como mínimo con tres obispos, por lo tanto él, el Obispo Ghevont y un Obispo Siriano ungen el nuevo Catolicós.

Meses más tarde, el Obispo Joren tuvo a su cargo la triste misión de dividir la Iglesia Apostólica Armenia, destruyendo la unidad guardada celosamente por años. En 1957 visitó los Estados Unidos, y fundó en diferentes ciudades Iglesias-comité enlazándolos aquellos con Antelias, en flagrante atentado a los cánones y tradiciones de la Iglesia Armenia, que concedía a la Sede de Cilicia, las feligresías que vivían en El Líbano, Siria y Chipre. Esta situación aún continúa, y sus consecuencias son la división del pueblo armenio. A su regreso al Líbano declaró:

"La Sede de Antelias, con el tiempo debe transformarse en el Catolicosado de la Diáspora Armenia... debe subsistir, para que la Sede de Etchmiadzín viva". De esta forma abría las puertas a la feligresía que vivía en otros países bajo la jurisdicción del Catolicós de Etchmiadzín para que se uniera a la Sede de Cilicia. Luego visitó también las sedes de Grecia e Irán, anexándolas también a Antelias. Hasta visitó Venezuela, pero no puso pie en los otros países de Sudamérica, pues aún en ese momento no estaba preparado el campo para cumplir con su "patriótica" misión. Pruebas similares realizó en las Sedes de Irak y en el Patriarcado Armenio de Jerusalén, pero con resultados negativos.

A partir de 1960 comenzó a denominar al Catolicosado de Etchmiadzín y de Antelias, como "igual entre pares". Y en 1961 en Chipre declaró "que el Catolicós de Cilicia es el Catolicós de Todos los Armenios", pues guarda celoso la diestra de "San Gregorio el Iluminador". Esa reliquia fue enviada por el Obispo Ieghishé Derderian a Antelias para asegurar el apoyo de la Federación Revolucionaria Armenia (Tashnagsutiun) a su candidatura para ser elegido como Patriarca Armenio de Jerusalén. Pero algunos años más tarde, el mismo Patriarca Derderian dispuso el traslado de las mismas a Etchmiadzín, donde se encuentran actualmente.

En 1963, luego del repentino fallecimiento de Zareh I, es electo nuevamente lugarteniente del Catolicós, siete

días después se lo elige como Catolicós y luego de una semana se lo unge.

Desde 1960, el Catolicós Vazkén I en repetidas oportunidades tiende la mano a los distintos titulares de la Sede de Antelias, a los efectos de la unión de la Iglesia Apostólica Armenia, siendo siempre denegado su pedido. En 1963 se produce la oportunidad de encontrarse los dos Catolicos en Jerusalén donde se produce el "abrazo fraternal", dando nuevas esperanzas de unión a los armenios del mundo. Pero, tras su regreso a Antelias, las cosas continuaron como antes y continuó su tarea pernicioso. En 1967 en ocasión de realizarse en Addis Abeba un congreso del Concilio Universal de Iglesias se presentó en el mismo, como el Jefe de la Iglesia Armenia, sacando así al plano internacional un problema de índole nacional armenia, aun sabiendo que a dicha reunión asistiría el Catolicós de Todos los Armenios.

A partir de 1968, el corazón de Joren I comenzó a mostrar signos de debilidad. Debido a lo cual comenzó una serie de estudios y tratamientos para su curación. En el futuro iba a expresar su deseo de ver en vida al continuador de su "renovada" Sede de Cilicia. Y accediendo a su voluntad, el 22 de Mayo de 1977 se elige como Catolicós Coadjutor a S.E. Monseñor Karekin Sarkisian.

Durante el período del Catolicosado de Joren I, con la contribución de la colonia armenia del Líbano se construye el Monumento a los Mártires de Abril en Bikfaia, se traen restos oseos de las víctimas del primer Genocidio de este siglo de Der El-Zor, construyendo una Capilla en la entrada de la Sede del Catolicosado. La comunidad armenia, continúa con su acción religiosa, cultural y social, construyéndose en ese período numerosas Iglesias, Colegios y clubes, gracias al espíritu generoso y benévolo del pueblo armenio.

En toda su vida Joren I dedicó su acción a una política negativa para la unidad de la Iglesia y de la Nación Armenia, como así a los altos intereses de la Madre Patria, convirtiendo a la Sede Catolicosal de Cilicia en un centro político.

El Patriarca de Constantinopla Karekin Jachadurian lo denominó la "vela negra" de la Iglesia Armenia. Y posiblemente su nombre entre en la historia armenia, como el catolicós "divisor".

Agradecimiento por la carta enviada por el fallecimiento de Vahram Mavian

Asoc. Cult. Tekeyan Buenos Aires,
Estimados Sres;
Acuso recibo de su carta con fecha 31 de enero, agradezco sinceramente por sus palabras y sentimientos por el fallecimiento de nuestro querido colega y colaborador, el extinto Sr. Vahram Mavian.

Su desaparición se sentirá en el Departamento de Asuntos Armenios de nuestra Fundación y también en aquellos miembros de la colectividad armenia de la Diáspora que lo conocieron.

Atentamente
Roberto Gulbenkian
Administrador, Fundación Calouste Gulbenkian

Su café molido al gusto oriental

"Gran Visir"

Boedo 510 Tel. 97-4763

CERRAJERIA Y PLOMERIA "ROMERO"

Reparación y venta de toda clase de cerraduras y plomería en general

Larrea 722 Tel: 47-1924

AUDICION RADIAL "LA VOZ DE TEKEYAN"

CX46 RADIO AMERICA DE MONTEVIDEO

Domingos de 10.15 a 11 hs.

DETROIT: "SIN LA PARTICIPACION DE LA COLECTIVIDAD ARMENIA EL COMISIONADO PARA EL HOLOCAUSTO NO ESTARIA COMPLETO"

Afirmó el ex-presidente estadounidense Jimmy Carter

De izq. a der.: Sra. de Carter, Sr. Alex Manoogian, Sra. Marie Manoogian, Sra. J. Manoogian, Sr. R. Norsigian, Sr. Set Momdjian, Sr. Edward Avedikian, Sr. Momdjian.

Carter dirige su mensaje al alumnado del colegio Alex Manoogian

"Durante mi presidencia, habla grupos que se oponían a la inclusión de los armenios en el Comisionado para el Holocausto; pero yo sentía que, sin la participación de la colectividad armenia, dicha comisión no estaría completa" —expresó el ex-presidente Jimmy Carter— ante un entusiasta y numeroso público de la colectividad armenia que se había reunido en la iglesia "San Juan" de Detroit.

"No sólo el genocidio armenio fue dado a conocimiento público sino que también fue reconocido oficialmente" —concluyó Carter— durante la recepción que se ofreció en su honor, luego de la visita que realizó al colegio "Alex Manoogian" de UGAB, a la Iglesia y a su respectivo museo.

Jimmy Carter y su esposa se encontraban en dicho estado para promover la construcción de una biblioteca presidencial que contendrá numerosos documentos.

El ex-presidente y su comitiva visitaron a varios industriales de ese medio; entre ellos, al Sr. Alex Manoogian.

Posteriormente y acompañados por el presidente vitalicio del Consejo Central de UGAB, Sr. Alex Manoogian, visitaron la Iglesia Armenia "San Juan" y el colegio "Alex Manoogian" donde los estudiantes los recibieron con canciones folklóricas armenias y norteamericanas. En el transcurso de la visita, el ex-primer mandatario dirigió unas palabras a los alumnos. En su alocu-

ción, Carter recordó la trágica y sacrificada vida del pueblo armenio y los instó a mirar fervientemente el presente, mirando siempre hacia el futuro. "Es un orgullo para esta escuela lleve el nombre de un gran americano: Alex Manoogian" —dijo al finalizar—.

Continuando con su visita al colegio, el ex-presidente y su comitiva recorrieron la Iglesia "San Juan" donde fueron recibidos por el Sr. Parn Avedikian, el Sr. H. Mardigian y otros representantes de la comisión cuyo cargo se encuentra el mantenimiento de la iglesia y su museo.

Allí, hizo uso de la palabra el R.P. Avedikian para agradecer a la presidencia de Carter y a su influencia en la causa armenia.

Uno de los miembros de la delegación, el Sr. Set Momdjian se refirió de manera muy sucinta a la experiencia de un grupo de armenios que visitó la Casa Blanca durante la gestión de Carter. Posteriormente invitó al Sr. Alex Manoogian a dirigir unas palabras a los presentes.

El gran filántropo armenio además de agradecer al ex-presidente estadounidense, presentó dos réplicas del monumento al Padre Gomidás, que se encuentran en Detroit, en memoria de un millón y medio de armenios caídos en 1915. El Sr. Manoogian ofreció una de las réplicas al ex-presidente para la Biblioteca Presidencial y la segunda, personalmente, testimonio de gratitud de la comunidad armenia estadounidense.

RIGAR'S
Comunidad cultural

AGRECIENDO LA VIDA Y OBRAS

El presente artículo trata sobre el desarrollo de la vida y las obras que se han realizado en el campo de la agricultura y la ganadería. Se describen los avances tecnológicos y los esfuerzos realizados por el gobierno y el sector privado para mejorar la productividad y el bienestar de la población.

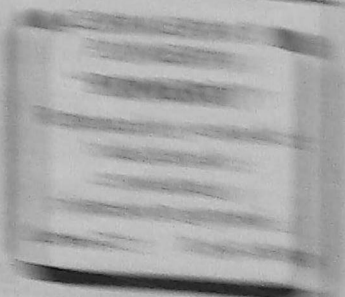
En el ámbito de la agricultura, se han implementado programas de riego y fertilización que han permitido aumentar el rendimiento de los cultivos. Asimismo, se han promovido técnicas de cultivo más sostenibles y respetuosas con el medio ambiente.

En el sector ganadero, se han adoptado prácticas de cría más modernas que mejoran la salud y el bienestar de los animales. Esto contribuye a la producción de carne y leche de mayor calidad y seguridad.

AGRECIENDO LA VIDA Y OBRAS

CON EL
DESARROLLO
DE LA
AGRICULTURA

ՊՐԱԶԻԼ ՍԻՓԱՆ ՊԱՇՏՕՆԱԹԵՐԹ ՊՐԱԶԻԼԱՀԱՅ ԹԵՄԻ

Շնորհակալութեամբ ստացած ենք Պրազիլահայ թեմի նոր Պաշտօնաթերթ «Սիփան» երկշաբաթաթերթի առաջին երկու թիւերը:

Կողմունքնք Հարաւային Ամերիկայի այս նոր հրատարակութիւնը, որովհետեւ վստահ ենք թէ Պրազիլահայ գաղութին մէջ ան պիտի կարենայ ստատարել Հայաստանեայց Եկեղեցւոյ ամրապնդման, դորայման եւ հայապահպանման ճիգերուն:

Թերթի առաջին համարի «Ինչո՞ւ համար Այս Թերթը» խորագրով նորագորականին մէջ կը կարդանք. «Այս թերթը միանգամայն պիտի ըլլայ, ինչպէս հայ մամուլը ամենուրեք, լաւագոյն միջոցը ծանօթացնելու Պրազիլահայ կեանքը մեր քոյր գաղութներուն: Այս թերթը պիտի հանդիսանայ մեր եկեղեցական, ազգային եւ կրթական աշխատանքներուն հաղորդ պահող ու միացընող միակ ոսկեայ կամուրջը, մեր ժողովուրդին լայն խաւերուն միջեւ: Տակաւին, Մայր Աթոռ Ս. Էջմիածինի, Հայրենիքի եւ սփռութեան կեանքի առօրեայով, պիտի աշխատի ազգային հետաքրքրութիւնն ստեղծել մեր գիտակից եւ զարգացած սերունդներուն մէջ, որոնք որքան հպարտ պիտի զգան իրենց փառաւոր անցեալով»:

Սրտանց յաջողութիւն կը մտայնենք այս առաքելութեամբ ճամբայ ելած թերթի վարիչներուն եւ աշխատակիցներուն եւ կը շնորհաւորենք թեմի առաջնորդական տեղապահ Հոգւ. Տաթեւ Մ. Վրդ. Հարիպեանը, Եկեղեցւոյ Կեդրոնական Վարչութեան անդամներն ու գաղութը ընդհանրապէս այս գեղեցիկ եւ յուժ կարեւոր նախաձեռնութեան համար:

Տերութիւն Լեւոն Մոստիշեան

Յունուարի 8-ին, յետ երկարատեւ հիւանդութեան, Սան Փաւլոյի մէջ իր մահկանացուն կրեց գաղութի հնազանդ ազգայիններէն Պրն. Լեւոն Մոստիշեանը, խոր սուգի մատենելով զինքը ճանչցող գաղութի բոլոր անդամները:

Պրազիլ գաղթող առաջին հայերէն եղած էր Պրն. Մոստիշեանը, ուր իր հիմնութեան եւ ճարտարագիտութեան պատճառով կարճ ժամանակի մէջ կարողացած էր ստեղծել իր վաճառատունը եւ կոկիկ կեանքը: Մշտապէս եղած է նեցուկ Հայաստանեայց Առաքելական Եկեղեցւոյ պայծառացման եւ տեղւոյն Հ.Բ.Ը.Միութեան զարգացման, որուն վարչութեան մէջ գործունեայ դեր կը կատարեն իր եղբայրն ու զաւակը՝ Տիրան եւ Օշին Մոստիշեանները:

ՆՈՒՒՐԱՏՈՒՈՒԹԻՒՆ

Որք. Լեւոն Մոստիշեանի մահուն քառասունքին առթիւ մահացած Սան Փաւլոյի մէջ, Տէր եւ Տիկին Մկրտիչ Թաշեաններ եւ Տէր եւ Տիկին Զարեհ Թաշեաններ կ'ընեն հետեւեալ նոտիարութիւնները.

Մարի Մանուկեան Կրթ. Հաստատութեան	1.000.000
Հ.Բ.Ը.Միութեան	500.000
Սարտարապատին	500.000

♦ Նոյն առթիւ, Սարտարապատին, կը նոտիեն.-

Նահապետ Նահապետեան	500.000
Հայկ. Շահինեան	500.000
Դանիէլ Եուսէֆեան	500.000
Միհրան Սարաֆեան	500.000
Գարոս Կէօօղլանեան - Գորտոպա-	500.000
Տօթթ. Բևորի Դանիէլեան - Մոնթէվիտէ-	500.000
Վարդան Շահինեան	500.000

Նախագահ Գարթըր Տիրոյթի Հայ Համայնքին Կը Ցայտարարէ «Առանց Հայոց Մասնակցութեան Ողջակիզումի Խորհուրդին Կազմը Ամբողջական Պիտի Չըլլար»

«Մեր նախագահութեան շրջանին գիտէք թէ կարգ մը կողմեր հակառակ էին, որ հայեր մաս կազմեն Ողջակիզումի Յանձնաժողովին, սակայն համոզուած էի որ առանց հայոց մասնակցութեան, Ողջակիզումի Յանձնաժողովին կազմը ամբողջական պիտի չըլլար», հաստատեց նախկին նախագահ Ճիմի Գարթըր խանդավառ բաղձութեամբ մը առջեւ, որ հաւաքուած էր Մեծագոյն Տիթերոյթի Հայոց Ս. Յովհաննէս Մկրտիչ տաճարը: «Ոչ միայն մամուլը անդրադարձաւ Հայկական Յեղափոխութեան, այլ նաեւ պաշտօնական ճանաչում տրուեցաւ անոր», եզրակացուց նախագահ Գարթըր զգացունած բազմութեան մը ներկայութեան, որ եկած էր զինք յարգելու Հ. Բ. Ը. Միութեան Ալեք Մանուկեան զարոյցին եկեղեցական հա-

Նախագահ Գարթըր Ալեք Մանուկեան վարժարանի արտոնութեան հետ:

մալիքին եւ թանգարանին տուած իր այցելութենէն հետք:

Տէր եւ Տիկ. Գարթըրները շրջապատյալի մէջ կը զըտնուէին զարկ տալու համար նախագահական գրադարանի

նի մը շինութեան, որ պիտի կառուցուի Աթլանթիկ (Ճորճիա) էմբրի համալսարանի շրջափակին մէջ եւ պիտի բովանդակէ 27 միլիոն նախագահական վարժարանները:

ՕՐ. ԼՈՒԻԶԱ ԳԱԶԱՆԾԵԱՆ 20.000 ՏՈՒԱՐ ԿԸ ՆՈՒԻՐԷ ՎԱՀԱՆ ԹԷՔԷՆԱՆ ՎԱՐԺԱՐԱՆԻՆ

Պէյրուքի Վահան Թէքէեան վարժարանի բարեկամներէն, հայ գիրի ու դպրութեան ջերմ պաշտպան Օր. Լուիզա Գազանեան (Մ. Նահանգներ), որ նախապէս քանիցս տուեր էր գործնական ապացոյցը վարժարանին կարիքներու հասնելու իր պատրաստակամութեան, շարունակելով իր օրինակելի բարեբարութիւնները, 20.000 տուարի նոր նուիրատուութեամբ մը եկաւ զնահատելու Վ. Թէքէեան վարժարանին ազգանուէր ծառայութիւնները, այսպիսով պատկառելի գումարի մը հասցնելով իր կատարած օժանդակութիւնները վարժարանին:

ՀՈԳԵՀԱՆԳԻՍ

Կիրակի, Մարտ 6 1988-ին, Յաւարտ Ս. Պատարագի, Ս. Գրիգոր Լուսաւորիչ Եկեղեցւոյ մէջ պիտի մատուցուի անմահն Հոգեհանգիստ մեր սիրելի զաւակի, եղբոր եւ աներձագի՝
ՏՕԳԹ. ՌՕՊԵՐԹՕ ՆՈՐԻՇԷ ԽԱՇՄԱՆԵԱՆԻ
մահուն քառասունքին առթիւ:

Ներկայս կը ծանուցանենք հանգուցեալի յիշատակը յարգող մեր բարեկամներուն եւ ազգակամներուն:

Տէր եւ Տիկին Նաչիկ եւ Գեղամուշ Նաշմանեաններ
Տօթթ. Անտրէս Նաշմանեան
Տէր եւ Տիկին Օսթար եւ Էսթեր Գասպարեաններ

ՆՈՒՒՐԱՏՈՒՈՒԹԻՒՆ

Տէր եւ Տիկին Նաչիկ եւ Գեղամուշ Նաշմանեաններ, իրենց անմոռանալի զակին Տօթթ. Ռոպերթո Նորիսէ Նաշմանեանի մահուն քառասունքին առթիւ կ'ընեն հետեւեալ նոտիարութիւնները.-

Հ.Բ.Ը.Միութեան	3.000.000
Արմենիա Օրաթերթին	2.500.000
Շարժումին	2.500.000
Սեւանին	2.500.000
Սարտարապատին	2.500.000
Ս. Գ. Լուսաւորիչ Եկեղեցւոյ	2.500.000
	2.500.000

Հնգանդամ Պատուիրակութիւնը Երուսաղէմ կը վերադառնայ

Ամենայն Հայոց Կաթողիկոս Վազգէն Ա. Հայրապետին կողմէ կազմուած Հնգանդամ պատուիրակութիւնը, որ առջի շաբաթ Երուսաղէմ մեկնած էր, վերադարձաւ այս շաբաթ: Պատուիրակութեան անդամներն են ՊՊ. Ռիչըրտ Կրէյքըրի, Վազար Նազարեան, Կարո Օհանեան՝ Միացեալ Նահանգներէն, Ռոժէ Կարոյան Ջրպաշտեան եւ Սերգէյ Արքեպս. Մանուկեան Ֆրանսայէն:

Պատուիրակութիւնը, որուն կազմութեան իր համաձայնութիւնը յայտնած էր Սրբազան Պատրիարք Տիրոջ Երուսաղէմէն, պաշտօն ունէր քննարկելու պատրիարքարանի տնտեսական եւ մատակարարութեան հարցերը: Ընթացող ծանօթ է թէ վերջին տարի սաղիմահայ տաճարի գլխաւոր պատճառարարութիւնը ցոյց կը տրուէր վարձատրական կալուածներու ինչպէս նաեւ Պատրիարքարանին վատ տնտեսական վիճակը:

Պատուիրակութիւնը զէն կազմած է իր տեղեկագրեր եւ զայն անյայտագրելու տի յղէ Ամենայն Հայոց Կաթողիկոսին:

ESTUDIO JURIDICO
Dr. Roberto M. Malkassian y Asoc.
ABOGADOS
Corrientes 1296 7º "74" 12 a 18 hs.
35-1632/9504

RIGAR'S
amistria exclusiva

ZACARIAS DOLABJIAN
DOCTOR EN MEDICINA
CLINICA MEDICA - QUIROPRAXIA - REUMATOLOGIA
Jueves 17,30 a 20,00 hs.
Gorriti 4804 esq. Acevedo
Tel. 253-7316

Վ Ա Հ Ր Ա Մ Մ Ա Վ Ե Ա Ն

1926 — 1988

Գրեց ԱՐԱ ԳԱԼԱՅԺԱՆ

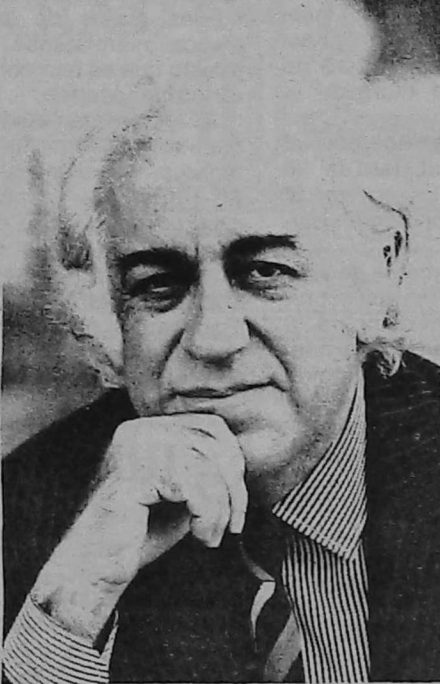
Անցեալ շաբաթ, իր առաջին և վերջին «կալուած»ին մէջ թաղուեալ Վահրամ Մավեան, անակնկալ մեկնումին ցաւը ձգելով մեզի՝ իր լրեկամներուն եւ իր անձն ու գրանութիւնը սիրողներուն:

Քոյր անոնք որոնք Մավեանը անցան իր մտերմութեան մէջ, տնք բարեկամութեան ամուր կապով միացան անոր հետ, անփոքարին լի կորուստ մը ունին իրենց դռերէն ներս:

Իր սերունդէն շատ շատերուն նա, Մավեան եւս աղքատ մանկուան մը կոտորացող ցաւը — Եւ ընդունումը — ունէր իր մէջ: Գրեթէ իր եւ որը անցուցած էր իր մանկական արինքը: Հանգարտ եւ կենսուրախ ընտանեկանը յանկարծական տիտիութիւն կը կրէր ամէն անգամ որ տիպուէր անդադառնալ իր մանուկներուն: Յատկապէս կը յիշէր թէ ինչէն ընտանիքին բարեկամները իրեն յիշուած էին խնդրագիր մը՝ ըստաղէմի Պատրիարք Թորգոմ Լրեկապ. Գուշակեանին «մատուանելու», որպէսզի իր հայրը՝ քանայ մը, արտօնուէր Հայֆայէն դուռը դէպ ու հոն պաշտօնավազել եւ ընտանիքին հետ ըլլալ: Այդ արեկամները կարգադրեցին էին որ Վավեան, խնդրագիրը ձեռքին, ընտանուէր Պատրիարքին կողմէ, որ լիսգի իր անմեղ ղէմքով — ու նախտարաքար՝ աչքերէն հոսող մանկական արցունքով — գուր շարժէր Պատրիարքին:

Խնդրանքը մերժուած էր: Մանկական եւ պատանեկան օրերու զրկանքները ամէն օր իր հետ էին: Նոյնիսկ երբ իրեն կիւլպէնկեան Հիմնարկութեան կարեւոր պաշտօնեաներէն մին իր շուրջ ունէր — ուր որ ալ երթար — խնկարկունքով ամտի մը, նոյնիսկ երբ հայկական թերթեր — որոնք զինք անգիտացած էին իր հիւանդութեան աստուր օրերուն ու անկէ ետք — իր ժամանումն ու մեկնումը կը ծանուցանէին առաջին էջերու վրայ, նոյնիսկ երբ ի պաշտօնէն իր կատարած ճամբորդութիւններուն ընթացքին իրեն ի պատիւ տրուած հաւաքոյթներն ու ճակերոյթները գիրք կը հրմշտակէին, նոյնիսկ երբ Հայաստանի մէջ պատիւներու կ'արժանանար եւ իր պատմուածքներու հատորները կը հրատարակուէին, — Մավեան որը մըն էր ու աշխատէր ալ մնաց: Ան գիտէր արժէքը թողոր գովեստներուն եւ շողջորթ գնահատանքներուն: Ան ժպտնեցողուն ետին եւ ձեռքսեղմումներուն մէջ կը տեսնէր — հայելիի մը մէջէն կարծէք — իրական զգացումներն ու մտածումները զինք շողմողներուն:

Գիտէր, կը տեսնէր, կը զգար, սակայն ունէր հոգեկան ազնուութիւնը լուռ մնալու: Ուրացուած էր շատերէ՝ երբ «վարժապետ» էր. յետոյ, երբ ալ «մարդու կարգ» անցած էր, այդ ուրացումին կը պատասխանէր ազնիւ արարքներով, եւ ժպտով ու

Վահրամ Մավեան

կեանք ստեղծող իր լայնահազագ խնդուքով:

Որը մըն էր: Եւ առանձին իր նամակներէն մէկուն մէջ կը գրէր. «Կը գանգատիս վերջին ամիսներու մեկուսացումէդ: Ե՞ն ինչ ըսեմ հապա, երբ շաբաթներով, ամիսներով շուրջս մէկ հատիկ մարդ չեմ ունենար խօսելու, ներկայութիւնը վայելելու, առանձնութիւնս լեցնելու համար: Գործէս դուրս առանձին եմ պարզապէս, բառին տառացի իմաստով: Միս միսակ՝ մէկ միլիոն բնակչութիւն ունեցող հսկայ այս քաղաքին մէջ: Քեզի, ինձի, մեզի պէսներուն համար առանձնութիւնը հոգեկան ընդհանուր մթնոլորտի, խանութեան հարց է առաւելաբար եւ անպայման կապ չունի շուրջի ֆիզիքական ներկայութիւններուն հետ: Այլ խօսքով, դժուար է անկէ վերջնականապէս ձեռքազատուիլ: Մեր կեանքէն, օրերէն, զանազան շրջաններու ներս մտնողներ՝ շատ շատ կարճ ժամանակ մը միայն պիտի կարենան լեցնել զայն, վերջը՝ մենք մեզի հետ ենք նորէն. միսակ»:

Առանձնութիւնը կը վախճնէր զինք: Իր գուրբթախոսութեան, կատակներուն, սրամտութիւններուն, հաւաքոյթէ հաւաքոյթ վազվզուքներուն ետին կար սարսափեցնող միսակութեան փախուստ տալու տագնապը: Գոռոզ եւ մեծամիտ, ինքնահաւան եւ սովեստ կը թուէր շատերու. սակայն այդ դիմակը կը ծածկէր տագնապահար եւ անվստահ հոգի մը, որ կը հեզներ՝ երբ պիտի տեսնէր սիրած ըլլալ, որ կը յաւակներ՝ երբ պիտի ուզէր խանդաղատիլ, որ կը քրքրէր՝ երբ իրականութեան մէջ կուլար:

Երբ կը գրեմ այս տողերը, կը յիշեմ մեր հոգիներուն եղբայրութիւնը. սեղանի մը շուրջ եւ կամ հաւա-

ԱՆՏԻՊ ԲԱՆԱՍՏԵՂԾՈՒԹԻՒՆ ՄԸ՝ ՎԱՀՐԱՄ ՄԱՎԵԱՆԷՆ

ԿԱՐՕՏ

Կար ժամանակ Երբ սահմաններն իմ աշխարհին, Բաղաֆի մը Պարտիկ ու եին Հին պարիսպներն էին միայն. Նեղ փողոցներն անոր մէջ մէկ լայն պողոտայ: Շէմքերը ցած, անշուք, խոնարհ, Ապարանքներ էին փարբաւ: Աշխարհը ողջ այն օրերուն Հին քաղաք մ'էր Խորհրդաւոր, պարսպապատ:

Տարիներ ետք Երբ ալ դարձած քաղաքացին եմ աշխարհի, Իմ շուրջ պատող երբ պարիսպներն Հին օրերու յիշատակ եմ դարձած միայն. Բաղաֆներու անձայրածիր ու լուսազարդ Երբ անձանք գերիմ եմ արդ, Աշխարհն ամբողջ ինձ կը թուի այնքան պարտիկ Եւ անխորհուրդ Որ սիրտս կ'այրի, կ'այրի՝ կրկին Նոյն կարտով, Պարտիկ ու եին Պարսպապատ իմ քաղաքին:

Քոյթի մը ընթացքին, դէպքի մը, խօսքի մը կամ անձի մը մեր հակադրեցութիւնը կ'երեւէր մեր նայուածքին մէջ. կը հասկնայինք զիրար՝ առանց բառ մը փոխանակելու, կը սէինք բաներ՝ որոնք անյսելի կը մնային մեր շուրջներէն: Այնքան պարզօրէն եւ զիւրուքեամբ: Եւ հիմա, առաջապահքով կը գրեմ: Կը շարժարուիմ այս բառերուն եւ

տողերուն համար, անոնք ոչինչ կ'արտայայտեն մղկտացող ցաւէն որ կը կրծէ զիս: Հիմա, առաջին անգամ ըլլալով շաբաթէ մը ի վեր, կը զգամ կորուստիս ծանրութիւնը: Փշտակի մը պէս եմ: Ինձմէ բան մըն է որ առ յաւէտ կորսուած է: Բան մը մեռած է իմ մէջս: Որը կը զգամ ինքզինքս: Եւ առանձին:

«Այսօր «գնեցի» հողի պատիկ շերտը ուր մայրիկս թաղուած է: Երկրի վրայ ունեցած առաջին «կալուածս» գերեզման մը եղաւ: Անկապ օրագիր, էջ 199: Վահրամ Մավեան

ՃՇՆՈՒՄ

Հ. Բ. Ը. Միութեան Բարերար Անդամ, հանդուցեալ Միսաք Գուլումեանի դազաղին առջև Հ. Բ. Ը. Միութեան Ընդհանուր Տնօրէն Տօքթ. Մ. Հայկենցի խօսած դամբանականը, զոր հրատարակած էինք Սարտարապատի Դեկտ. 16, 1982-ի թիւով, ձայնագիրէն արտագրած էր թերթիս խմբագրական կազմէն ընկ. Միհրան Սարաֆեանը: ՍՍՐՏԱՐԱՊԱՏ

ՀՈԳԵՀԱՆԳԻՍՏ

Այս կիրակի, Մարտ 6, 1988-ին, յարտու Ս. Պատարագի, Ս. Գրիգոր Լուսաւորիչ եկեղեցու մէջ պիտի մատուցուի հոգեհանգստեան պաշտօն, Միութեան անփրկալ եւ վերերան անդամներն, Ողբ. ՀԱՅԿԱԶՈՒՆ ԶԱԼԵԱՆ-ի մահուան երրորդ տարեկիցին առթիւ: Ներկայս կը ծանուցանենք Միութեան բոլոր անդամներուն եւ համակիրներուն: ԹԻՔԵԱՆ ՄՇԱԿՈՒԹԱՅԻՆ ՄԻՈՒԹԵԱՆ ՎԱՐՉՈՒԹԻՒՆ

Dr. Arturo Balassanian
Escritano
Florida 716 - 2° P. Of. K(Tel. 392-2768/3065)

RIGAR'S
«Amisericia exclusiva»

ESTUDIO JURIDICO
DR. BAUTISTA KUYUMDJIAN
DRA. PATRICIA KUYUMDJIAN DE WILLIAMS
Tel. 40-6809/7112/49-7049 Tucuman 1438 Piso 7

HISTORIA DE LA CUESTION ARMENIA (XXV)

Los voluntarios armenios (viene de pág. 2)

masacrados por el descontrolado enemigo. Con su participación contribuyeron, de esa manera, a la justa solución de nuestra causa nacional. Así, tres mil abnegados compatriotas de América se apresuraron a estrechar filas en la "Legión Armenia", que muy pronto se convirtió en una unidad militar compuesta por cuatro mil soldados. La "Legión Armenia" combatió en Palestina, en las filas del ejército aliado, al mando del general Alembi. En Suez, Palestina, Siria y en la Mesopotamia hubo sangrientos enfrentamientos entre los beligerantes. En esas batallas, los ingleses registraron 50.000 muertos más medio millón de víctimas diezmadas por las epidemias. Los turcos, por su parte, sufrieron grandes bajas y dieron además 72.000 prisioneros de guerra.

Antes de la Navidad de 1917, el ejército de Alembi derrotó a las tropas de Chernal Pashá y entró en Jerusalén. En el verano del año siguiente, Alembi dio inicio al último y decisivo ataque en cadena. Uno de sus más furibundos enfrentamientos tuvo lugar en Arara, al norte de Palestina, donde los legionarios armenios se destacaron por su valentía.

En efecto, a la unidad militar armenia le cayó en suerte tomar por asalto una altura clave, acto que los combatientes armenios cumplieron honrosamente. El 19 de setiembre, se concretó la victoria de Arara. Los regimientos árabes del ejército de Alembi entraron en Damasco el 1º de octubre, encabezados por Feisal. La "Legión Armenia" junto a otras unidades de dicho ejército, llegó a Beirut desde donde, dos meses más tarde, fue trasladada a Cilicia. La legión combatió heroicamente en los enfrentamientos de Ishahie, Djihani, Marash y otros lugares. Ambicionaba convertirse en el ejército del "hogar armenio" de Cilicia, sin embargo, la "caballerisca" Francia le había reservado otro destino. El gobierno de Francia, luego de pasar a flirtear con los turcos, condenó a una ignominiosa disolución a este regimiento de suicidas. La "Legión Armenia", el "hogar armenio" de Cilicia, así como los seculares derechos de los armenios de la región fueron sacrificados sobre la base de acuerdos secretos y ocultas ambiciones imperialistas.

(continuará)

DR. NORBERTO KIDJEKOUCHIAN

Psiquiatra

Jefe "Sala 1" del Hospital Psiquiátrico José A. Esteves
Psicoterapia - Psicofarmacología - Tratamiento de familia
de pareja - de perturbaciones emocionales - Temores
- angustia - depresión - alcoholismo
HEREDIA 1190 PB. B. CAPITAL
Somellera 455 ADROGUE
Solicitar hora 611-2492

AHORA EN BELGRANO

PASAJES - EXCURSIONES - TURISMO
NACIONAL E INTERNACIONAL
RESERVA Y EMISION INMEDIATA

GERENTE: GREGORIO VARTABETIAN

Avenida CABILDO 1522 Tel. 785-3657-9006
1426 BUENOS AIRES 783-3553/784-8070

GARNIG KASPARIAN GANO EL OSCAR 1982

"Debo confesar que este voto de los periodistas resultó para mí un tanto inesperado, comentó Garnig Kasparov cuando se enteró de que le habían otorgado el Oscar 1982.

Resultó elegido por el voto de periodistas de 26 países que lo envían al comité de recepción en Barcelona.

Tal fue la sorpresa de este genial ajedrecista que el próximo 13 de abril cumplirá 20 años, quien pensó que nuevamente esa distinción recaería sobre el campeón mundial Anatoly Karpov.

Sin duda, el de Kasparov es un caso excepcional en la historia del ajedrez, solo comparable o superior a los de Capablanca, Fischer y Tahl. A los 13 años ya era dos veces campeón juvenil de la U.R.S.S. En 1980 en Bakú, su ciudad natal, obtuvo el Campeonato Mundial juvenil y el título de Gran Maestro Internacional.

El joven maestro armenio terminó sus declaraciones diciendo: "Es agradable enterarse de que a uno se lo considera el mejor del mundo. Pero ello me impone una serie de obligaciones nuevas, entre las cuales la más importante es jugar aún mejor, para no desilusionar a mis admiradores".

(Nota extraída del diario TIEMPO Argentino,

REGISTROS: Fallecimiento:

ADRINE S. DE YERNAZIAN
Tuvo lugar el 23 de febrero ppdo., en forma repentina. Lamentan su desaparición su esposo Arsen, quien fuera durante años presidente de la Unión Compatriótica Armenia de Marash, sus hijos Alberto y Roberto Aram, y demás familiares. Sus restos recibieron sepultura en el cementerio Armenio.

NOTICIAS CON SAL: DESDE MAR DEL PLATA

La colectividad armenia ha estado de parabienses en lo que se refiere a torneos en las playas de la temporada marplatense 82-83, puesto que se han coronado varios campeones.

A los ya señalados en nuestros números anteriores, se suman ahora el Sr. Rubén Der Avedissian, campeón de ajedrez del balneario "Condesa del mar", y el joven Ricardo Kuchikian, campeón de tavil (Backgammon) en el balneario "Kinsand".

Humor marplate

En la carpa de un cionado y no mena currido balneario de Plata, hemos visto guiente cartel: "SE CLASES DE BACKGAMMON INFORMES AQUI". Fuentes informadas can que la carpa per un conocido comercio de la zona de parece haber er un nuevo método llevar la crisis mientras descansa.

ՊԵՅՐՈՒԹ

ՍԱՀԱԿԵԱՆ ԴՊՐՈՅ 60 ՏԱՐԵԿԱՆ

Սահակեան դպրոցը իր արժանի աւանդը ունի լիջայ սերունդներու դաստիարակութեան գործին մէջ: քան յիսուն տարիներ զոյառեւելէ ետք, արտաքինով քայքայեալ Կարուստ աւանդութիւնով, եւ վերջապէս արհեստագործութեամբ Սին էլ-Ֆիլի նորակառու յիսուն տարեկան օժանդակութիւններ ստանալով ազգային, նիւթական օժանդակութիւններ ստանալով ազգային, ռեւիւթական զանազան կազմակերպութիւններէ եւ մեծ ռեւիւթեամբ բարերար Լեւոն Մկրտիչեանի, այսօր քաղաքը կը հանդիսանայ մեր գաղութի գիրի ու դպրոցի գործընկերը:

Այս տարի՝ 1983ը, հռչակուած է Սահակեան 60-ամեակի յորելեանական տարի: Այդ առիթով կը յղած է Ամենայն Հայոց Հայրապետը, ուր արժանի տուցանէ բոլոր անոնց, որոնք կանգուն պահեցին արհեստագործութիւնը:

Յորելեանական հանդիսութիւնները կազմակերպող ծաղիւր մարմին մը ընտրուած է եւ որոշուած յայդ առիթով:

Այս յայտագիրին գործադրութիւնը սկսաւ 11 Փետր 1983ին, քոլէճին մէջ, Յորելեանական Գործադիր նին հանդիպումովը իրանանահայ մամուլը ներկայ ներուն հետ:

Սաք առաւ Պր. Վահրիճ Ճերեճեանը, Գործադիր նին ստեղծագործող, որ ներկաներուն բարեգալուստեալ անդրադարձաւ Սահակեանի անցած ուղիին, Վիճակին եւ ապագայի հեռանկարներուն: Բացառու ներ տուաւ ան կայանալիք հանդիսութեանց մասին:

Ներկաներուն բաժնուեցան թղթածրարներ, որոնք զըրկէին Վեհափառ Հօր Կոնդակը, Գործադիր Սահարդրագործութիւնը, յորելեանական յայտագիրը, օրացոյցն ու անոր մասին տեղեկատուական գրքով մը:

Կը շնորհակտրենք քոլէճին տնօրէնն ու պատասխանները եւ յաջողութիւն կը մաղթենք իրենց ազգօրտուծին մէջ:

ՅՈՎՍԷՓ ԱՄ
(911)

EL PROFESIONAL LOS RECETA BARTAMIAN LOS DISEÑA SU HIJO LOS PREFIERE LINEA PIE/RECTOR DE ORTOPEDIA BARTAMIAN

Calzado Correctivo
Calzado Deportivo

PLANTILLAS CORRECTORAS: Ortopedia Bartamian también las pone a sus pies.

ARTICULOS DE ORTOPEDIA EN GENERAL
Descuentos desde el 30% a Obras Sociales. Consulte con su Obra Social sobre otros beneficios.

BARTAMIAN
Av. Belgrano 1699 Tel. 45-5213 Bs. As.
Av. 7 N° 1134 Tel. 3-4935 La Plata

Periódico Armenio "SARDARABAD" de la ASOCIACION CULT TEKEYAN
Redacción y Ai Cnel. Niceto Vega 4119 1414 - CAPITAL FEDERAL
Horario de Atención: Lun de 9 a 12 y de 15 a 20 hs
Director: NAHABET NAHABE
Corresponsable avisos y suscripciones en BRASIL Sr. Hrair Chahinian Av. Coxingui 181 Ap. 84 Cep. 05579 - SAN PABLO Tel. 36731 URUGUAY Sr. Alberto Kemarian Yaguaron 1444 Montevideo Tel. 98-7231 CORDOBA Sr. Luis Sourmian Camacú 146 5000 - CORDOBA Tel. 51-4893